

PS Wijziging GS12
Bijstelling primitieve Begroting 2023
(12^e Wijziging van de Begroting 2022)

Inhoud

01. Mutaties vrije bestedingsruimte	4
02. Overhevelingen	18
03. Overige reservemutaties	19
04. Technische wijzigingen.....	22
05. Investeringskredieten	23
Effecten meerjarenraming 2022-2026.....	24
Totalen per programma	31

Dit voorstel bestaat uit een viertal categorieën begrotingswijzigingen, namelijk:

1. Mutaties ten laste of ten gunste van de **Vrije bestedingsruimte**.
2. **Overhevelingen**. Onder deze categorie vallen de wijzigingen waarbij budget van het ene jaar wordt overgeheveld naar het jaar daarop. Dit kan als zich bijzondere omstandigheden voordoen, waardoor de uitvoering van activiteiten of projecten geheel of gedeeltelijk in het volgende jaar plaatsvindt, terwijl hiervoor in dat jaar geen of onvoldoende middelen beschikbaar zijn.
3. **Overige reservemutaties**. Dit zijn begrotingswijzigingen waarbij er een toevoeging aan of onttrekking uit de reserve plaats vindt.
4. **Technische wijzigingen**. Dit zijn budgettair neutrale wijzigingen en wijzigingen door verschuiving van budget tussen programma's of beleidsopgaven, die niet onder de bovenstaande categorieën vallen. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat en zijn soms technisch van aard om aan regelgeving te voldoen.

Aan het einde van dit voorstel vindt u de lijst met voorgestelde wijzigingen in de investeringskredieten.

01. Mutaties vrije bestedingsruimte

	2022	2023	2024	2025	2026
Vrije bestedingsruimte voor wijziging	10.531.263	16.041.398	17.580.822	10.179.077	-823.108
01. Aanpassing budget Noordelijke Rekenkamer	79.435	-34.333	0	0	0
02. Aanvullend budget i.v.m. Provinciale Statenverkiezingen	0	-60.000	0	0	0
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	694.271	2.511.801	3.688.413	1.423.105
04. Indexering Subsidies	0	129.570	99.900	34.261	-104.592
05. Bijstelling opbrengsten opcenten MRB	500.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
06. Dienstverleningsovereenkomsten	222.105	213.298	204.404	204.404	204.404
07. Indexatie Prolander deelnemersbijdrage	0	-189.000	-186.000	-279.500	-349.000
08. Indexering Bijdrage OV bureau en Vechtdallijnen	0	-134.504	-275.209	-423.006	-579.462
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	-86.787	-204.943	-322.056	-446.786
10. Omgevingsvisie	0	-200.000	0	0	0
11. Personeel Stikstof	0	-3.662.602	-3.791.233	-3.922.071	-4.051.632
12. PPO 2023 Prolander	0	4.616	-50.000	-50.000	0
13. Verhoging bijdrage Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)	0	-80.000	-90.000	-90.000	-80.000
14. Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen, correctie meerjarig	0	0	0	0	-2.841.751
19. Knelpuntenpot Indexering inkoopbudgetten	-4.105.153	-6.139.545	-4.705.250	-5.046.025	-5.963.631
20. Knelpuntenpot impulsteam woningbouw	0	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000
21. Cofinanciering onrendabele toppen woningbouw	0	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000
22. Ophogen uitvoeringsprogramma Energie	0	-726.576	-726.576	-726.576	-726.576
23. Uitvoeren doen we samen	0	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
25. Voortzetten programma energietransitie	0	-5.000.000	0	0	0
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	0	5.000.000	0	0	0
Totaal mutaties vrije bestedingsruimte	-3.303.613	-14.571.592	-11.513.106	-11.232.156	-17.815.921
Vrije bestedingsruimte na wijziging	7.227.650	1.469.806	6.067.716	-1.053.079	-18.639.029

01. Aanpassing budget Noordelijke Rekenkamer

Op 13 juli 2022 heeft u het Statenuk 2022-64 Ontwerpbegroting 2023 c.a. Noordelijke Rekenkamer vastgesteld. In deze begrotingswijziging wordt conform het Statenvoorstel de verhoging (€ 34.333,-) van het budget 2023 en de lagere vaststelling van de subsidie over 2021 (€ 79.435,-) verwerkt.

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
1.1 PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling	1.1.02 Optimalisering van de informatie- en beoordelingspositie van Provinciale Staten	Lasten	I	Subsidie	-79.435	0	0	0	0
1.1 PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling	1.1.02 Optimalisering van de informatie- en beoordelingspositie van Provinciale Staten	Lasten	S	Subsidie	0	34.333	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	79.435	-34.333	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

02. Aanvullend budget i.v.m. Provinciale Statenverkiezingen

In de aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen wordt een verkiezingscampagne gevoerd, waarbij door middel van activiteiten en externe communicatie een zo breed mogelijke groep kiezers wordt bereikt. De extra kosten die hiermee samenhangen, kunnen niet uit bestaande budgetten worden gedekt. Daarom stellen we voor ten behoeve van de verkiezingen € 60.000,- beschikbaar te stellen ten laste van de vrije bestedingsruimte.

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
1.1 PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling	1.1.01 Focus op de eigen bestuurlijke rol van Provinciale Staten ("het Drents parlement")	Lasten	S	Inkoop	0	60.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-60.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig

Bij de begroting worden jaarlijks de afschrijvingskosten herberekend op basis van de verantwoording in de jaarrekening en de inventarisatie van het verloop van de investeringsprojecten bij de begroting. De verschuivingen naar achteren in de tijd leiden tot latere afschrijvingskosten en voordelen op korte termijn in de meerjarenraming.

Een deel van het voordeel wordt verrekend met de Reserve Mobiliteit in 2023 € 2.478.603,-- en 2024 € 1.924.593,--.

Wij stellen voor om de rest van de voordelen terug te laten vloeien naar de vrije bestedingsruimte.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	S	Kapitaallasten	0	3.476	-26.024	-26.024	-26.024
3.8 Vrijetijdseconomie stimuleren	3.8.02 Drenthe heeft een onderscheidend en veelzijdig toeristisch recreatief aanbod	Lasten	S	Kapitaallasten	0	-75.000	-75.000	0	0

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.02 Veilige en beschikbare vaarwegen	Lasten	S	Kapitaallasten	0	8.205	-4.428	-24.914	-18.776
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	S	Kapitaallasten	0	-2.660.250	-3.953.237	-3.476.833	-2.253.890
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur	4.11.01 Veilige en beschikbare wegen	Lasten	S	Kapitaallasten	0	0	25.685	25.685	25.685

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.17 Behouden en versterken van de bijzondere Drentse (kunst)collecties en verhalen via de Drentse musea	Lasten	S	Kapitaallasten	0	-166.666	-6.666	-6.666	-6.666

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.8 Bedrijfsvoering Facilitaire zaken en Huisvesting	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Lasten	S	Kapitaallasten	0	-48.884	-42.418	8.751	8.751
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Lasten	S	Kapitaallasten	0	-233.755	-354.306	-188.412	847.815
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	0	694.271	2.511.801	3.688.413	1.423.105
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	0	2.478.603	1.924.593	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

04. Indexering Subsidies

Jaarlijkse vindt bij de Begroting de begrotingsbijstelling van de indexering van de traditioneel geselecteerde boekjaarsubsidies met behulp van de actuele indexen uit de cijfers cf. het Centraal Economisch Plan (CEP) en de meicirculaire 2022 van het provinciefonds plaats. Met deze begrotingswijziging worden de effecten verwerkt in de Begroting 2023.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.11 Het versterken en behouden van Natuur en Landschap	Lasten	S	Subsidie	0	-14.318	-11.039	-3.786	11.557
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.12 Uitvoering Wet natuurbescherming	Lasten	S	Subsidie	0	-1.963	-1.513	-518	1.585
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.09 Beheer Natuur en Landschap	Lasten	S	Subsidie	0	-3.890	-3.000	-1.030	3.150
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen	2.5.05 Behoud en bevorderen van de naleving wettelijke milieueisen met ruimte voor de uitvoering van verschillende maatschappelijke functies	Lasten	S	Subsidie	0	-3.274	-2.524	-865	2.643

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren	3.8.02 Drenthe heeft een onderscheidend en veelzijdig toeristisch recreatief aanbod	Lasten	S	Subsidie	0	-12.019	-9.266	-3.178	9.701

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen	6.3.06 Verbeteren van de leefbaarheid en bereikbaarheid	Lasten	S	Subsidie	0	-13.963	-10.767	-3.691	11.272
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.23 Drentse bibliotheken inspireren, stimuleren en ondersteunen inwoners bij het vergroten van hun wereld als het gaat om lezen, leren en (be)leven	Lasten	S	Subsidie	0	-19.143	-14.759	-5.062	15.450
6.4 Sport en Beweging stimuleren	6.4.02 Vergroten maatschappelijk en economische effecten sportactiviteiten	Lasten	S	Subsidie	0	-1.553	-1.198	-411	1.252
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.12 Algemene middelen Cultuureducatie, -participatie en Talentontwikkeling	Lasten	S	Subsidie	0	-10.449	-8.056	-2.763	8.434
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.17 Behouden en versterken van de bijzondere Drentse (kunst)collecties en verhalen via de Drentse musea	Lasten	S	Subsidie	0	-40.409	-31.155	-10.686	32.617
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.17 Historische bronnen kunnen worden benut en ons erfgoed kan worden beleefd, waarbij kennisontwikkeling, overdracht van informatie en innovatie voor publiek centraal staan	Lasten	S	Subsidie	0	-2.431	-1.875	-643	1.962
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.09 Monumentenzorg	Lasten	S	Subsidie	0	-2.790	-2.151	-737	2.251
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.24 Het in stand houden van de culturele basisinfrastructuur	Lasten	S	Subsidie	0	-3.368	-2.597	-891	2.718

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	129.570	99.900	34.261	-104.592

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

05. Bijstelling opbrengsten opcenten MRB

Via deze begrotingswijziging stellen we de geraamde inkomsten opcenten MRB bij. De geraamde inkomsten baseren wij op het tarief van 92 opcenten, het autobestand en de samenstelling van dat autobestand in 2022.

Bij de samenstelling van het autobestand is vooral bij de dieselloertruigen een trend te zien waarbij er minder lichtere diesels komen en er een groei is in het zwaardere segment.

Verder is een duidelijke groei te zien in de categorie elektrische voertuigen.

In deze raming is voor het jaar 2022 de raming aangepast op basis van de raming die wij in januari van de Belastingdienst hebben ontvangen. Deze raming kwam te laat voor de Bestuursrapportage 2022, daarom wordt de aanpassing nu bij de Begroting 2023 meegenomen.

De raming voor de jaren 2023 wordt aangepast op basis van een gemiddelde van de raming van januari en een raming op basis van gegevens van juli 2022.

Deze raming wordt voorsnog ook gebruikt voor het jaar 2024. Voor de jaren 2025 en verder wordt uitgegaan van een doorgetrokken raming.

Tegen die tijd zit er een nieuw provinciaal belastinggebied aan te komen, maar wat daarvan de opbrengst is, is nog niet bekend. We gaan er voorsnog van uit dat de opbrengst in elk geval niet lager zal zijn dan die van de opbrengsten nu. Maar daarvoor is er geen enkele garantie.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Baten	S	Opcenten MRB	-500.000	-1.200.000	-1.200.000	-1.200.000	-1.200.000
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	500.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

06. Dienstverleningsovereenkomsten

In deze wijziging stellen we voor de begrote opbrengsten voor een drietal dienstverleningsovereenkomsten (Prolander, RUD, en DEO) in overeenstemming te brengen met de dienstverleningscontracten.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering	7.4.01 Informatiemanagement: Een gedegen en veilige inrichting van de informatiehuishouding: digitale gegevens, applicaties, services en technische infrastructuur voor opslag en raadplegen van gegevens	Baten	S	Ontv. bijdragen	-360.438	-360.302	-360.165	-360.165	-360.165
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Baten	S	Ontv. bijdragen	295.377	295.377	295.377	295.377	295.377
7.8 Bedrijfsvoering Facilitaire zaken en Huisvesting	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Baten	S	Ontv. bijdragen	-157.044	-148.373	-139.616	-139.616	-139.616
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	222.105	213.298	204.404	204.404	204.404
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

07. Indexatie Prolander deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage aan Prolander wordt geïndexeerd op basis van de vastgestelde programmabegroting Prolander en het meerjarenperspectief. Voor de begroting 2023 stellen wij voor dat er een bedrag van € 189.000,- ten laste gaat van de vrije ruimte om deze indexering te dekken. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 186.000,-, voor 2025 om € 279.500,- en voor 2026 om € 349.000,-. Dit is verwerkt in de meerjarenraming.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.05 Uitvoering Programma Natuurlijk Platteland	Lasten	S	Subsidie	0	189.000	186.000	279.500	349.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-189.000	-186.000	-279.500	-349.000

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

08. Indexering Bijdrage OV bureau en Vechtdallijnen

De bijdrage aan het Openbaar Vervoersbureau Groningen-Drenthe wordt op basis van het gemiddelde over 5 jaar van de Landelijke Bijdrage Index (LBI) geïndexeerd. Dat betekent dat voor de jaren 2023 t/m 2026 het budget met € 119.386,- (2023) oplopend naar € 514.327,- (2026) wordt verhoogd. Voor de exploitatie van de Vechtdallijnen wordt het budget op dezelfde wijze geïndexeerd. Dat leidt tot een verhoging van € 15.118,- in 2023 tot € 65.135,- in 2026. We stellen voor de prijscompensatie van totaal € 134.504,- (2023) oplopend naar € 579.462,- (2026) te verrekenen met de vrije bestedingsruimte.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.8 Adequaar openbaar vervoernetwerk	4.8.01 Adequaar openbaar vervoernetwerk	Lasten	S	Subsidie	0	134.504	275.209	423.006	579.462

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-134.504	-275.209	-423.006	-579.462

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies

Tot 2022 hebben we de subsidies aan een aantal specifieke instellingen die met naam op de begroting staan en waarmee een structurele samenwerking hebben, geïndexeerd voor loon en prijsstijgingen. Deze selectie van instellingen is historisch gegroeid en al een aantal jaren niet geactualiseerd. Vanaf 2023 willen we alle begrotingssubsidies, dat wil zeggen de subsidies die met naam in paragraaf 4.5 van de begroting staan vermeld, voortaan indexeren volgens de reeds gebruikelijke methode van een vijfjaarlijks voortschrijdend gemiddelde (gebaseerd op 80% geïndexeerd voor de loonindex overheid en 20% geïndexeerd voor de index materiële overheidsconsumptie, tenzij:

- de subsidie voortkomt uit een convenant, samenwerkingsovereenkomst of bestuurlijk akkoord waarin meerdere overheden een meerjarige subsidie aan een activiteit hebben toegezegd (en in de afspraken geen inflatiecorrectie is vastgelegd);
- deze subsidie niet structureel is geraamd, maar als incidenteel in de begroting staat;
- uw college in een specifiek geval(len) expliciet anders heeft besloten.

In deze begrotingswijziging worden de extra kosten geraamd voortvloeiende uit het besluit om meer begrotingssubsidies te indexeren dan alleen de voorheen geïndexeerde instellingen. De selectie van subsidies op het snijvlak van cultuur en vrijetijdseconomie worden hierbij niet beschouwd als structurele subsidie relaties. Het budget voor deze subsidies is vanaf 2025 € 140.000 lager dan de nu geraamde € 340.000,-- zodat deze subsidies niet allemaal kunnen worden gecontinueerd. Van het indexeren van deze begrotingssubsidies halverwege de toekenningsperiode kan een signaal uitgaan dat deze subsidies allemaal voor langere tijd worden gecontinueerd.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.03 Behouden en versterken Nationale parken en Landschap	Lasten	S	Subsidie	0	4.200	9.917	15.585	21.622

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Lasten	S	Subsidie	0	16.307	38.506	60.511	83.947
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren	3.8.02 Drenthe heeft een onderscheidend en veelzijdig toeristisch recreatief aanbod	Lasten	S	Subsidie	0	336	794	1.248	1.732

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	S	Subsidie	0	735	1.736	2.727	3.784

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.14 Cultuurparticipatie	Lasten	S	Subsidie	0	2.352	5.554	8.728	12.108
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.22 Aantrekken van provinciale en (inter)nationale bezoekers van beeldende kunsten	Lasten	S	Subsidie	0	2.625	6.199	9.741	13.514
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.15 Talentontwikkeling	Lasten	S	Subsidie	0	4.662	11.012	17.304	24.005
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.24 Het in stand houden van de culturele basisinfrastructuur	Lasten	S	Subsidie	0	840	1.984	3.118	4.325
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.18 Aantrekken van provinciale en (inter)nationale bezoekers van podiumkunsten	Lasten	S	Subsidie	0	12.695	29.978	47.108	65.353
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.20 Aantrekken van provinciale en (inter)nationale bezoekers van festivals	Lasten	S	Subsidie	0	6.888	16.268	25.564	35.463
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.13 Cultuureducatie	Lasten	S	Subsidie	0	10.248	24.199	38.028	52.757
6.2 Cultuur en evenementen	6.2.17 Behouden en versterken van de bijzondere Drentse (kunst)collecties en verhalen via de Drentse musea	Lasten	S	Subsidie	0	13.650	32.234	50.653	70.271

6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.09 Monumentenzorg	Lasten	S	Subsidie	0	6.343	14.977	23.536	32.650
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.15 Geopark De Hondsrug	Lasten	S	Subsidie	0	4.200	9.918	15.586	21.622
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.10 Zorgvuldige omgang met het archeologische erfgoed van Drenthe	Lasten	S	Subsidie	0	525	1.240	1.948	2.703
6.1 Oog voor cultureel erfgoed	6.1.17 Historische bronnen kunnen worden benut en ons erfgoed kan worden beleefd, waarbij kennisontwikkeling, overdracht van informatie en innovatie voor publiek centraal staan	Lasten	S	Subsidie	0	181	427	671	930
Programma: 7: Middelen en mensen									
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-86.787	-204.943	-322.056	-446.786
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

10. Omgevingsvisie

Het huidige budget Ruimtelijke Kwaliteit voorziet niet in het alvast (laten) opstellen van inhoudelijke bouwstenen die nodig zijn voor de herziening van de Omgevingsvisie. We verwachten dat een nieuw college in 2023/2024 van start kan met het proces om mét de samenleving tot een nieuwe lange termijnvisie op Drenthe te komen. Voor dit proces zal € 200.000,-- benodigd zijn (incl. m.e.r.-procedure).

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.04 Juiste functie op de juiste plek	Lasten	S	Inkoop	0	200.000	0	0	0
Programma: 7: Middelen en mensen									
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-200.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

11. Personeel Stikstof

Op 9 maart 2022 heeft PS een bedrag voor 2022 beschikbaar gesteld binnen de Begroting 2022 voor de dekking van de loon- en uitvoeringskosten voor de Drentse (gebiedsgerichte) aanpak stikstof. Echter de loonkosten hebben een structureel karakter, welke nog verwerkt moeten worden binnen de Begroting 2023. De structurele loon- en uitvoeringskosten kunnen niet binnen de begroting worden opgevangen.

Op het moment van het genomen besluit in maart 2022 was nog niet duidelijk hoe het Rijk de Provincie gaat compenseren. Bij het opmaken van de Begroting 2023 is nog steeds niet duidelijk hoe het Rijk de Provincies compenseert voor de structurele loon- en uitvoeringskosten die gemaakt moeten worden om de Drentse gebiedsplannen tot stand te brengen. Daarom stellen we voor om de kosten ten laste te brengen van de vrije bestedingsruimte. Zodra de middelen vanuit het Rijk bekend zijn, worden deze middelen weer toegevoegd aan de vrije bestedingsruimte.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.13 Ontwikkelen gebiedsgerichte aanpak stikstof	Lasten	S	Lonen	-2.983.750	0	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.13 Ontwikkelen gebiedsgerichte aanpak stikstof	Lasten	S	Inkoop	0	600.000	600.000	600.000	600.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.01 Directe personele inzet	Lasten	S	Lonen	2.663.750	2.635.876	2.746.585	2.859.192	2.970.701
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet	7.7.02 Inzet ondersteunend personeel	Lasten	S	Lonen	320.000	426.726	444.648	462.879	480.931
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-3.662.602	-3.791.233	-3.922.071	-4.051.632
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

12. PPO 2023 Prolander

Ieder jaar komen Prolander en de Provincie overeen welke prestaties in het komende jaar worden gepland op basis van de verstrekte opdrachten. In deze Provinciale Prestatie Overeenkomst (PPO) is ook een meerjarig financieel overzicht met de verwachte uitgaven en inkomsten opgenomen. Voornamelijk op grond van de PPO prognoses actualiseren wij de begrote baten en lasten over de jaren 2023 tot en met 2026 voor de uitvoering van het programma Natuurlijk Platteland, onder verrekening met de Reserve Natuurbeleid en deels met de Reserve provinciaal aandeel ILG. Voor 2023 betekent het een verlaging van de lasten van € 14.769.185,- met als resultaat een toevoeging aan de Reserve Natuurbeleid van € 9.497.828,- en een toevoeging aan de Reserve provinciaal aandeel ILG van € 5.271.356,-. Daarnaast is het Programma Natuur geraamd. Hiervoor is een Specifieke Uitkering (SPUK) ontvangen van het Ministerie. Een deel van deze maatregelen zullen via Prolander worden uitgevoerd en een ander deel via SKNL subsidieregelingen. Voor de eerste drie jaar is circa € 58 miljoen beschikbaar via de SPUK.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.04 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	Lasten	S	Inkoop	0	-8.079.988	3.774.662	6.165.635	15.119.830
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.04 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	5.544.439	398.178	5.402.372	-6.012.492
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.06 Realisatie kwaliteitsverbetering Natura2000	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	-1.451.599	-37.652	0	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	S	Subsidie	0	-5.000	445.000	148.750	0
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	5.000	-395.000	-98.750	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Lasten	S	Inkoop	0	15.000	37.000	44.000	22.000
2.1 Toekomstgerichte landbouw	2.1.01 Werken aan een toekomstgerichte landbouw	Lasten	S	Inkoop	0	-4.616	0	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	-100.000	-150.000	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.06 Realisatie kwaliteitsverbetering Natura2000	Lasten	I	Inkoop	0	733.529	3.002.098	1.905.029	34.300
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.01 Afwikkelen projecten investeringsbudget Landelijkgebied (ILG)	Lasten	I	Subsidie	0	-5.271.356	509.853	1.991.477	429.977
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.01 Afwikkelen projecten investeringsbudget Landelijkgebied (ILG)	Baten	I	Ontv. bijdragen	0	-353.333	3.696.460	-1.959.077	-22.919
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Lasten	I	Inkoop	0	1.393.631	6.470.515	-3.081.299	940.472
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Baten	I	Ontv. bijdragen	0	-1.132.457	-6.793.410	-6.026.434	-3.195.029
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.07 Functieverandering tbv Natuurnetwerk Nederland	Baten	I	Ontv. subsidies	0	-3.560.000	-75.000	-50.000	-45.000
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Lasten	I	Inkoop	0	-5.285.571	5.588.160	5.501.384	0
2.2 Natuurlijk Platteland	2.2.14 Realisatie Programma Natuur	Baten	I	Ontv. subsidies	0	5.285.571	-5.588.160	-5.501.384	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	0	15.122.517	6.582.884	2.583.139	9.230.440
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	0	-2.860.383	-17.415.588	-6.974.842	-16.501.579
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien/stelpost	0	4.616	-50.000	-50.000	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING

0 0 0 0 0

13. Verhoging bijdrage Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

Wij stellen voor de deelnemersbijdrage van het SNN op te hogen in verband met de doorberekening van de gestegen loonkosten en te dekken uit de vrije bestedingsruimte. Daarnaast krijgt Drenthe in 2023 het voorzitterschap van het SNN. Hiervoor willen we een budget opnemen voor vergader- en drukkosten.

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.02 Nieuwe en passende regionale samenwerking voor maatschappelijke opgaven	Lasten	S	Subsidie	0	60.000	60.000	60.000	60.000
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur	1.4.02 Nieuwe en passende regionale samenwerking voor maatschappelijke opgaven	Lasten	I	Inkoop	0	20.000	30.000	30.000	20.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-20.000	-30.000	-30.000	-20.000
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

14. Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen, correctie meerjarig

Conform de toelichting in de Begroting 2022 wordt jaarlijks € 2.841.751,- aan de Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen toegevoegd en onttrokken.

Bij het overzetten naar de nieuwe jaarcyclus is de onttrekking wel doorgetrokken naar de nieuwe jaren (vanaf 2026), maar de toevoeging niet. Dit wordt door middel van deze wijziging gecorrigeerd.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	0	0	0	0	2.841.751
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	0	0	0	-2.841.751
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

19. Knelpuntenpot Indexering inkoopbudgetten

Mede door de oorlog in Oekraïne is er recentelijk sprake van grote prijsstijgingen. Die treffen ook de provinciale inkoop. Tot dusverre waren de inkoopbudgetten niet geïndexeerd, maar nu kan er aanleiding zijn voor aanpassing van de inkoopbudgetten. Vooruitlopend daarop wordt nu voorgesteld een knelpuntenbudget in te stellen en daarin middelen te reserveren.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	4.105.153	6.139.545	4.705.250	5.046.025	5.963.631
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	-4.105.153	-6.139.545	-4.705.250	-5.046.025	-5.963.631
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

20. Knelpuntenpot impulsteam woningbouw

Met de publicatie van de Nationale Woon- en Bouw Agenda (NWBA) en het Programma Woningbouw heeft het Rijk de contouren voor nieuwe overheidsregie duidelijk gemaakt. Provincies krijgen hier een belangrijke rol in toegedicht, hetgeen de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) voornemens is te doen via actualisatie van bestaande wetgeving en een nieuwe regiewet per 2025. Inzet is om landelijk een sluitende woningbouwprogrammering te organiseren waarin iedere gemeente, regio en provincie haar "fair share" aan de landelijke woonopgave bijdraagt. Dit sluit aan bij de Drentse Woonagenda die door PS is vastgesteld en de basis vormt voor de afspraak met alle Drentse gemeenten om t/m 2030 in tenminste 13.000 woningen extra te realiseren. In de begroting zijn tot nog toe op incidentele basis middelen in de Investeringsagenda beschikbaar gesteld tot en met 2023. Het voortzetten van deze ondersteuning voor 13.000 woningen ramen wij structureel op € 2 miljoen per jaar t/m 2026. Deze middelen worden ingezet om expertise en menskracht die tot nog toe incidenteel beschikbaar hebben gekregen beschikbaar te houden en uit te bouwen. Deze wordt met name ingezet om gemeente te ondersteunen in een krappe arbeidsmarkt en daarmee de realisatie van woningbouwplannen.

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.02 Toekomstbestendig Wonen	Lasten	S	Inkoop	0	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken	2.3.02 Toekomstbestendig Wonen	Lasten	I	Inkoop	1.000.000	0	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
9.08 Toekomstbestendig wonen	9.08.01 Woonagenda uitvoeren en instrumentarium uit de agenda inzetten	Lasten	I	Inkoop	-1.000.000	0	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

21. Cofinanciering onrendabele toppen woningbouw

De resterende onrendabele toppen voor woonplannen (na kostenverhaal op marktpartijen (ontwikkelaars)) komen als sluitpost terecht bij de overheid. Gemeenten kunnen hiervoor sparen, lenen of een beroep doen op Rijkssubsidie. Vaak kloppen zij ook aan bij de provincie, ook omdat het Rijk medefinanciering vanuit regionale middelen als voorwaarde stelt voor een landelijke bijdrage. Zo heeft Assen onze bijdrage uit het Regiostedenfonds weten te vermeerderen met een extra € 4 miljoen voor ca. 800 woningen in het centrum (WBI aanvraag Assen Centraal). Binnen de Investeringsagenda is geen aanvullende ruimte voor bijdragen aan onrendabele toppen. Gaan we uit van concrete woonplannen t/m 2035 dan bedraagt dit ca. € 75 miljoen euro. De komende 4 jaar reserveren we jaarlijks € 2,5 miljoen in een egaliseringsreserve om de provinciale bijdrage in de cofinanciering te leveren. Daarmee is er met de inzet voor menskracht een solide basis om met gemeenten, corporaties en het Rijk afspraken te maken om de uitvoering van de Woonagenda handen en voeten te geven en dit vast te leggen in de Woondeal met het Rijk.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	0	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

22. Ophogen uitvoeringsprogramma Energie

Om uitvoering te geven aan zowel de Energietransitieagenda als de Investeringsagenda is er de afgelopen jaren gebruik gemaakt van het bestaande programmabudget om – zoals steeds duidelijker wordt – structurele en noodzakelijke personele inzet te financieren. Dit gaat ten koste van de investeringen in projecten en ondersteuning van onze inwoners. Gezien de grote noodzaak om meer te realiseren maken we middelen vrij om voor de komende jaren te waarborgen dat deze middelen beschikbaar zijn voor investeringen in de provincie.

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	S	Inkoop	0	726.576	726.576	726.576	726.576

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-726.576	-726.576	-726.576	-726.576
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

23. Uitvoeren doen we samen

Bij de Voorjaarsnota hebben wij u reeds geïnformeerd over de noodzaak om middelen vrij te maken voor de uitvoering van de 'EnergieTransitieAgenda 2020-2023' tot 2030. Belangrijk onderdeel hierin is dat we de samenwerking met gemeenten om de uitvoering t.a.v. isolatie, de warmtetransitie en projectontwikkeling kunnen intensiveren. We zijn geruime tijd in overleg met de gemeenten om te bepalen wat we in Drenthe aan capaciteit en deskundigheid nodig hebben en hoe we dit gezamenlijk vorm kunnen geven. De samenwerking zoals we die met de totstandkoming van de RES hebben opgebouwd willen we samen met gemeenten uitbouwen om de uitvoering en realisatie van projecten. Daarom maken we voor de komende vier jaar € 1.000.000 vrij om bij te dragen aan het opbouwen van de noodzakelijke capaciteit en deskundigheid voor de uitvoering van de energietransitie samen met gemeenten.

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	S	Inkoop	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0

25. Voortzetten programma energietransitie

Bij de Voorjaarsnota hebben wij u reeds geïnformeerd over de noodzaak om middelen vrij te maken voor de uitvoering van de 'EnergieTransitieAgenda 2020-2023' tot 2030. De focus voor de inzet van deze middelen ligt op inzet voor particuliere woningeigenaren met lage inkomens, het vergroten van de waterstof- en groengasprojectontwikkeling en de urgentie rondom netcongestie, waardoor ontwikkeling van alternatieve energie voor inwoners en bestaande en nieuwe bedrijven dreigt stil te vallen. Ook is meer provinciale regie op ruimtelijke procedures voor hernieuwbare energieopwekking en energie-infrastructuur noodzakelijk. Het Rijk vraagt nadrukkelijk om meer provinciale inzet. Om het programma energietransitie in 2023 voort te kunnen zetten stellen we voor om € 5 miljoen beschikbaar te stellen.

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.01 Het aandeel hernieuwbare energiebronnen bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023	Lasten	I	Inkoop	0	5.000.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	-5.000.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023

Na verwerking van alle voorstellen in de Begroting 2023 blijkt er een uiteindelijk dekkingstekort. Hiervoor is een dekkingsplan opgesteld. Dat dekkingsplan bestaat uit:

1. het terugbrengen van de Reserve algemene middelen tot de maximale omvang van € 5 miljoen door een onttrekking te doen van € 1 miljoen
  2. Een onttrekking uit de financieringsreserve van € 1,4 miljoen
  3. Daarnaast hebben wij gekeken (door onder andere het bijstellen of anders inzetten van middelen) of er op de korte termijn binnen de Investeringsagenda middelen vrij kunnen vallen. Dit heeft geleid tot een vrijval van € 2,6 miljoen. Deze vrijval heeft betrekking op de volgende onderwerpen uit de Investeringsagenda's:
    - a. Energietransitie (waterstof) € 1 miljoen
    - b. Herstructureringsfonds € 400.000,-
    - c. Gebiedsontwikkeling Groningen Airport Eelde € 1,2 miljoen
- Daarmee sluit de vrije bestedingsruimte in 2023 met een saldo van € 1.468.000,-.

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	0	-3.800.000	0	0	0
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting	7.1.02 Goed beheer van provinciale geldmiddelen	Lasten	S	Onvoorzien /stelpost	0	5.000.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Lasten	I	Bijdr. aan reserves	1.400.000	0	0	0	0

Programma: 9: Investeringsagenda

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
9.13 Energietransitie	9.13.03 Drenthe heeft in 2030 een duurzaam, betrouwbaar en veelzijdig energiesysteem dat ruimte biedt aan onze ambities en innovatieve technieken	Lasten	I	Subsidie	-1.000.000	0	0	0	0
9.07 Herstructureringsfonds	9.07.01 Sterke steden en vitale dorpen	Lasten	I	Subsidie	-400.000	0	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019	9.15.02 Gebiedsontwikkeling Groningen Airport Eelde	Lasten	I	Inkoop	0	-1.200.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

02. Overhevelingen

In deze rapportage worden geen voorstellen tot overhevelingen gedaan.

03. Overige reservemutaties

Onttrekking aan de reserve	2022	2023	2024	2025	2026
Bijdrage van reserve voor algemene doeleinden					
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	0	-1.000.000	0	0	0
Bijdrage van reserve provinciaal aandeel ILG					
12. PPO 2023 Prolander	0	0	-4.206.313	-1.991.477	-429.977
Bijdrage van Financieringsreserve					
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	0	-1.400.000	0	0	0
Bijdrage van reserve natuurbeleid					
12. PPO 2023 Prolander	0	-2.860.383	-13.209.275	-4.983.365	-16.071.602
Bijdrage van Reserve mobiliteit					
15. Deltaplan voor het Noorden	0	-180.000	0	0	0
16. OV-bureau	0	-368.200	-368.200	-368.200	-368.200
17. Pijler 5 Verkeer en Vervoer	0	-650.000	-150.000	-150.000	0
24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat	-375.000	-3.374.000	-6.409.000	-8.210.000	-10.810.000
Totaal Onttrekking aan de reserve	-375.000	-9.832.583	-24.342.788	-15.703.042	-27.679.779

Storting in de reserve	2022	2023	2024	2025	2026
Bijdrage aan reserve provinciaal aandeel ILG					
12. PPO 2023 Prolander	0	5.624.689	0	1.959.077	22.919
Bijdrage aan reserve natuurbeleid					
12. PPO 2023 Prolander	0	9.497.828	6.582.884	624.062	9.207.521
Bijdrage aan reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen					
14. Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen, correctie meerjarig	0	0	0	0	2.841.751
Bijdrage aan Reserve mobiliteit					
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	2.478.603	1.924.593	0	0
Bijdrage aan Reserve cofinanciering onrendabele toppen woningbouw					
21. Cofinanciering onrendabele toppen woningbouw	0	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Totaal Storting in de reserve	0	20.101.120	11.007.477	5.083.139	14.572.191

15. Deltaplan voor het Noorden

Deltaplan voor het Noorden (4.02)

Samen met de andere noordelijke provincies, Flevoland en de NG4 is het Deltaplan voor het Noorden opgesteld. Dit plan biedt het Noorden meer mogelijkheden om volwaardiger aan de Nederlandse economie en samenleving deel te nemen. Dit leidt tot een hogere materiële welvaart in Noord-Nederland, een aantrekkelijker vestigingsklimaat en goede verbindingen met andere landsdelen, te weten de Lelylijn, de Nedersaksenlijn en verbetering van de bestaande spoorverbindingen tussen Emmen, Leeuwarden, Groningen en Zwolle.

In het coalitieakkoord van het nieuwe kabinet is een deel van de middelen opgenomen voor de Lelylijn. In maart 2022 is de MKBA (maatschappelijke kosten/baten analyse) opgeleverd; de Nedersaksenlijn scoorde hier relatief goed. Met onze partners is afgesproken om vol in te blijven zetten op alle drie de onderdelen van het Deltaplan. Voor 2023 leidt dit tot een verhoging van het budget met € 180.000,--. Wij stellen voor dit te dekken uit de Reserve Mobiliteit.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.8 Adequaaf openbaar vervoernetwerk	4.8.01 Adequaaf openbaar vervoernetwerk	Lasten	S	Inkoop	0	180.000	0	0	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	0	-180.000	0	0	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

16. OV-bureau

In de afgelopen twee corona-jaren is het Rijk de OV-sector tegemoetgekomen met een beschikbaarheidsvergoeding, maar voor 2023 is er nog geen oplossing, waardoor een oplopend meerjarig tekort dreigt. De komende jaren ligt er de opgave om de reiziger weer terug te krijgen in het OV.

Drenthe stelt, verdeeld over de jaren 2023 tot en met 2026, in totaal € 1.472.800,-- (€ 368.200,-- per jaar) beschikbaar. Wij stellen voor dit te dekken vanuit de Reserve Mobiliteit.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.8 Adequaaf openbaar vervoernetwerk	4.8.01 Adequaaf openbaar vervoernetwerk	Lasten	S	Subsidie	0	368.200	368.200	368.200	368.200

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	0	-368.200	-368.200	-368.200	-368.200

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

17. Pijler 5 Verkeer en Vervoer

Voor Pijler 5 van Verkeer en Vervoer zijn budgetten beschikbaar voor 2022. Het betreft de thema's Duurzaam investeren, Laadtankinfrastructuur, Duurzame logistiek, Innovatie en ontwikkeling en Regionaal mobiliteitsplan (RMP) Drenthe. Ook voor 2023 (en voor RMP voor 2023-2025) dienen budgetten te worden opgenomen in de begroting. Wij stellen voor dit te dekken uit de Reserve Mobiliteit.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.9 Duurzame oplossingen en innovatie	4.9.01 Duurzame oplossingen en innovatie	Lasten	I	Inkoop	0	650.000	150.000	150.000	0

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	0	-650.000	-150.000	-150.000	0

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat

Deze wijziging betreft de financiële uitwerking van de Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda en Mobiliteit op Maat 2022-2026 (Statenstuk 2022-70) waarvoor besluitvorming door uw Staten is gepland in uw Statenvergadering van 28 september 2022.

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	4.5.01 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid	Lasten	I	Inkoop	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
4.7 Fiets als duurzaam alternatief	4.7.01 Fiets als duurzaam alternatief	Lasten	I	Subsidie	0	722.222	3.611.111	5.055.556	6.861.111
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking	4.10.01 Kerntaken onderzoek en samenwerking	Lasten	I	Inkoop	25.000	2.024.000	1.059.000	860.000	960.000
4.7 Fiets als duurzaam alternatief	4.7.01 Fiets als duurzaam alternatief	Lasten	I	Inkoop	0	277.778	1.388.889	1.944.444	2.638.889

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	-375.000	-3.374.000	-6.409.000	-8.210.000	-10.810.000

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

04. Technische wijzigingen

18. Verschuiving huuropbrengsten Health Hub Roden

De onderhoudskosten van de Health Hub Roden zijn in Programma 7 'Middelen en Mensen' geraamd en de huuropbrengsten waren tot op heden in programma 3 'Regionale economie en werkgelegenheid' geraamd. Via deze wijziging worden deze opbrengsten op dezelfde plek geraamd waar ook de kosten zijn geraamd. Ze zijn verschoven vanuit Programma 3 naar Programma 7.

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat	3.10.01 Drenthe is dé MKB provincie	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	246.000	246.000	246.000	246.000

Programma: 7: Middelen en mensen

Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025	2026
7.8 Bedrijfsvoering Facilitaire zaken en Huisvesting	7.8.02 Het gebruik van duurzame gebouwen en terreinen en daarbij benodigde voorzieningen tegen acceptabele kosten en bij voorkeur energieneutraal	Baten	S	Ontv. bijdragen	0	-246.000	-246.000	-246.000	-246.000

TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0	0
-----------------------------------	--	--	--	--	----------	----------	----------	----------	----------

05. Investeringskredieten

Object	Krediet	Netto krediet	Vermeerdering	Verminderings	Netto krediet na wijziging	Bijdrage derden	Bruto krediet
Verkeer en Vervoer							
Investeringsprogramma SPVD							
xxxxxx	Investeringsprogramma (volgt) SPVD		30.400.000		30.400.000		30.400.000
<i>Toelichting</i>							
Via Statenstuk 2022-70 is een investeringskrediet van € 30,4 miljoen beschikbaar gesteld voor het programma SPVD. Door middel van deze wijziging wordt het bedrag opgenomen in de lijst met investeringen.							
Investeringsprogramma Mobiliteit op Maat							
xxxxxx	Investeringsprogramma (volgt) Mobiliteit op Maat		3.680.000		3.680.000	1.500.000	5.180.000
<i>Toelichting</i>							
Via Statenstuk 2022-70 is een netto investeringskrediet van € 3,7 miljoen beschikbaar gesteld voor het programma Mobiliteit op Maat. Door middel van deze wijziging wordt het bedrag opgenomen in de lijst met investeringen.							

Effecten meerjarenraming 2022-2026

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen										
1.1 PS: PS vervullen hun eigen rol en geven hieraan zowel binnen het (provinciaal) bestuur als binnen de Drentse samenleving invulling										
01. Aanpassing budget Noordelijke Rekenkamer	-79.435	0	34.333	0	0	0	0	0	0	0
02. Aanvullend budget i.v.m. Provinciale Statenverkiezingen	0	0	60.000	0	0	0	0	0	0	0
1.4 Versterking kwaliteit eigen openbaar bestuur										
13. Verhoging bijdrage Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)	0	0	80.000	0	90.000	0	90.000	0	80.000	0
Totaal programma	-79.435	0	174.333	0	90.000	0	90.000	0	80.000	0

2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven										
2.1 Toekomstgerichte landbouw										
12. PPO 2023 Prolander	0	0	-9.616	5.000	445.000	-395.000	148.750	-98.750	0	0
2.2 Natuurlijk Platteland										
04. Indexering Subsidies	0	0	-20.171	0	-15.552	0	-5.334	0	16.292	0
07. Indexatie Prolander deelnemersbijdrage	0	0	189.000	0	186.000	0	279.500	0	349.000	0
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	4.200	0	9.917	0	15.585	0	21.622	0
11. Personeel Stikstof	-2.983.750	0	600.000	0	600.000	0	600.000	0	600.000	0
12. PPO 2023 Prolander	0	0	-16.494.755	4.232.621	19.382.288	-8.549.584	12.526.226	-8.134.523	16.546.579	-9.275.440
2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken										
10. Omgevingsvisie	0	0	200.000	0	0	0	0	0	0	0
20. Knelpuntenpot impulsteam woningbouw	1.000.000	0	2.000.000	0	2.000.000	0	2.000.000	0	2.000.000	0

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
2.5 In Drenthe behoud en verbetering van de milieu- en leefomgevingskwaliteit tot tenminste het niveau van de wettelijke milieueisen										
04. Indexering Subsidies	0	0	-3.274	0	-2.524	0	-865	0	2.643	0
Totaal programma	-1.983.750	0	-13.534.616	4.237.621	22.605.129	-8.944.584	15.563.862	-8.233.273	19.536.136	-9.275.440

3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten										
3.10 Een goed vestigings- en ondernemersklimaat										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	3.476	0	-26.024	0	-26.024	0	-26.024	0
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	16.307	0	38.506	0	60.511	0	83.947	0
18. Verschuiving huuropbrengsten Health Hub Roden	0	0	0	246.000	0	246.000	0	246.000	0	246.000
3.8 Vrijtijdseconomie stimuleren										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	-75.000	0	-75.000	0	0	0	0	0
04. Indexering Subsidies	0	0	-12.019	0	-9.266	0	-3.178	0	9.701	0
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	336	0	794	0	1.248	0	1.732	0
Totaal programma	0	0	-66.900	246.000	-70.990	246.000	32.557	246.000	69.356	246.000

4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig										
4.10 Kerntaken onderzoek en samenwerking										
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	735	0	1.736	0	2.727	0	3.784	0
24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat	25.000	0	2.024.000	0	1.059.000	0	860.000	0	960.000	0
4.11 Instandhouden en beheren van onze fysieke infrastructuur										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	8.205	0	21.257	0	771	0	6.909	0

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
4.5 Toegankelijke en veilige bereikbaarheid										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	-2.660.250	0	-3.953.237	0	-3.476.833	0	-2.253.890	0
24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat	350.000	0	350.000	0	350.000	0	350.000	0	350.000	0
4.7 Fiets als duurzaam alternatief										
24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat	0	0	1.000.000	0	5.000.000	0	7.000.000	0	9.500.000	0
4.8 Adequaar openbaar vervoernetwerk										
08. Indexering Bijdrage OV bureau en Vechtdallijnen	0	0	134.504	0	275.209	0	423.006	0	579.462	0
15. Deltaplan voor het Noorden	0	0	180.000	0	0	0	0	0	0	0
16. OV-bureau	0	0	368.200	0	368.200	0	368.200	0	368.200	0
4.9 Duurzame oplossingen en innovatie										
17. Pijler 5 Verkeer en Vervoer	0	0	650.000	0	150.000	0	150.000	0	0	0
Totaal programma	375.000	0	2.055.394	0	3.272.165	0	5.677.871	0	9.514.465	0

5: Klimaat en energie: samen doorpakken										
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)										
22. Ophogen uitvoeringsprogramma Energie	0	0	726.576	0	726.576	0	726.576	0	726.576	0
23. Uitvoeren doen we samen	0	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0
25. Voortzetten programma energietransitie	0	0	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	0	0	6.726.576	0	1.726.576	0	1.726.576	0	1.726.576	0

6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig										
6.1 Oog voor cultureel erfgoed										

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
04. Indexering Subsidies	0	0	-5.221	0	-4.026	0	-1.380	0	4.213	0
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	11.249	0	26.562	0	41.741	0	57.905	0
6.2 Cultuur en evenementen										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	-166.666	0	-6.666	0	-6.666	0	-6.666	0
04. Indexering Subsidies	0	0	-73.369	0	-56.567	0	-19.402	0	59.219	0
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	53.960	0	127.428	0	200.244	0	277.796	0
6.3 Sociaal Drenthe voor iedereen										
04. Indexering Subsidies	0	0	-13.963	0	-10.767	0	-3.691	0	11.272	0
6.4 Sport en Bewegen stimuleren										
04. Indexering Subsidies	0	0	-1.553	0	-1.198	0	-411	0	1.252	0
Totaal programma	0	0	-195.563	0	74.766	0	210.435	0	404.991	0

7: Middelen en mensen										
7.1 Een duurzaam sluitende provinciale begroting										
01. Aanpassing budget Noordelijke Rekenkamer	79.435	0	-34.333	0	0	0	0	0	0	0
02. Aanvullend budget i.v.m. Provinciale Statenverkiezingen	0	0	-60.000	0	0	0	0	0	0	0
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	694.271	0	2.511.801	0	3.688.413	0	1.423.105	0
04. Indexering Subsidies	0	0	129.570	0	99.900	0	34.261	0	-104.592	0
05. Bijstelling opbrengsten opcenten MRB	500.000	-500.000	1.200.000	-1.200.000	1.200.000	-1.200.000	1.200.000	-1.200.000	1.200.000	-1.200.000
06. Dienstverleningsovereenkomsten	222.105	0	213.298	0	204.404	0	204.404	0	204.404	0
07. Indexatie Prolander deelnemersbijdrage	0	0	-189.000	0	-186.000	0	-279.500	0	-349.000	0
08. Indexering Bijdrage OV bureau en Vechtdallijnen	0	0	-134.504	0	-275.209	0	-423.006	0	-579.462	0

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
09. Nieuwe indexering begrotingssubsidies	0	0	-86.787	0	-204.943	0	-322.056	0	-446.786	0
10. Omgevingsvisie	0	0	-200.000	0	0	0	0	0	0	0
11. Personeel Stikstof	0	0	-3.662.602	0	-3.791.233	0	-3.922.071	0	-4.051.632	0
12. PPO 2023 Prolander	0	0	4.616	0	-50.000	0	-50.000	0	0	0
13. Verhoging bijdrage Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)	0	0	-80.000	0	-90.000	0	-90.000	0	-80.000	0
14. Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen, correctie meerjarig	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.841.751	0
20. Knelpuntenpot impulsteam woningbouw	0	0	-2.000.000	0	-2.000.000	0	-2.000.000	0	-2.000.000	0
21. Cofinanciering onrendabele toppen woningbouw	0	0	-2.500.000	0	-2.500.000	0	-2.500.000	0	-2.500.000	0
22. Ophogen uitvoeringsprogramma Energie	0	0	-726.576	0	-726.576	0	-726.576	0	-726.576	0
23. Uitvoeren doen we samen	0	0	-1.000.000	0	-1.000.000	0	-1.000.000	0	-1.000.000	0
25. Voortzetten programma energietransitie	0	0	-5.000.000	0	0	0	0	0	0	0
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	0	0	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0
7.4 Bedrijfsvoering Informatievoorziening en Automatisering										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	-233.755	0	-354.306	0	-188.412	0	847.815	0
06. Dienstverleningsovereenkomsten	0	-360.438	0	-360.302	0	-360.165	0	-360.165	0	-360.165
7.7 Bedrijfsvoering Personele inzet										
06. Dienstverleningsovereenkomsten	0	295.377	0	295.377	0	295.377	0	295.377	0	295.377
11. Personeel Stikstof	2.983.750	0	3.062.602	0	3.191.233	0	3.322.071	0	3.451.632	0
7.8 Bedrijfsvoering Facilitaire zaken en Huisvesting										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	-48.884	0	-42.418	0	8.751	0	8.751	0
06. Dienstverleningsovereenkomsten	0	-157.044	0	-148.373	0	-139.616	0	-139.616	0	-139.616

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
18. Verschuiving huurprijzen Health Hub Roden	0	0	0	-246.000	0	-246.000	0	-246.000	0	-246.000
Totaal programma	3.785.290	-722.105	-5.652.084	-1.659.298	-4.013.347	-1.650.404	-3.043.721	-1.650.404	-7.544.092	-1.650.404
9: Investeringsagenda										
9.07 Herstructureringsfonds										
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	-400.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.08 Toekomstbestendig wonen										
20. Knelpuntenpot impulsteam woningbouw	-1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.13 Energietransitie										
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	-1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.15 Investeringsagenda 2016-2019										
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	0	0	-1.200.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	-2.400.000	0	-1.200.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten en baten mutaties	-302.895	-722.105	-11.692.860	2.824.323	23.684.299	-10.348.988	20.257.580	-9.637.677	23.787.432	-10.679.844
Saldo voor reserve mutaties		-1.025.000		-8.868.537		13.335.311		10.619.903		13.107.588

Reservemutaties	2022		2023		2024		2025		2026	
	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen										
03. Actualisatie afschrijvingen meerjarig	0	0	2.478.603	0	1.924.593	0	0	0	0	0
12. PPO 2023 Prolander	0	0	15.122.517	-2.860.383	6.582.884	-17.415.588	2.583.139	-6.974.842	9.230.440	-16.501.579
14. Reserve groot (variabel) onderhoud wegen en vaarwegen, correctie meerjarig	0	0	0	0	0	0	0	0	2.841.751	0
15. Deltaplan voor het Noorden	0	0	0	-180.000	0	0	0	0	0	0
16. OV-bureau	0	0	0	-368.200	0	-368.200	0	-368.200	0	-368.200
17. Pijler 5 Verkeer en Vervoer	0	0	0	-650.000	0	-150.000	0	-150.000	0	0
21. Cofinanciering onrendabele toppen woningbouw	0	0	2.500.000	0	2.500.000	0	2.500.000	0	2.500.000	0
24. Uitvoeringsprogramma's Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Fietsagenda, Mobiliteit op Maat	0	-375.000	0	-3.374.000	0	-6.409.000	0	-8.210.000	0	-10.810.000
26. Aanvullend dekkingsplan Begroting 2023	1.400.000	0	0	-3.800.000	0	0	0	0	0	0
Totaal reservemutaties	1.400.000	-375.000	20.101.120	-11.232.583	11.007.477	-24.342.788	5.083.139	-15.703.042	14.572.191	-27.679.779
Saldo na reservemutaties		0		0		0		0		0

Totalen per programma

Programma: 1: Besturen en samenwerken: kijkend over grenzen heen

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	11.514.293	-79.435	11.434.858	10.661.161	174.333	10.835.494	9.956.987	90.000	10.046.987	9.068.771	90.000	9.158.771	9.018.257	80.000	9.098.257
Baten	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640	-19.640	0	-19.640
Σ	11.494.653	-79.435	11.415.218	10.641.521	174.333	10.815.854	9.937.347	90.000	10.027.347	9.049.131	90.000	9.139.131	8.998.617	80.000	9.078.617

Programma: 2: Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	117.951.448	-1.983.750	115.967.698	149.473.739	-13.534.616	135.939.123	95.380.666	22.605.129	117.985.795	93.818.361	15.563.862	109.382.223	66.964.403	19.536.136	86.500.539
Baten	-41.073.248	0	-41.073.248	-48.594.772	4.237.621	-44.357.151	-24.013.141	-8.944.584	-32.957.725	-11.833.871	-8.233.273	-20.067.144	-4.073.023	-9.275.440	-13.348.463
Σ	76.878.200	-1.983.750	74.894.450	100.878.967	-9.296.995	91.581.972	71.367.525	13.660.545	85.028.070	81.984.490	7.330.589	89.315.079	62.891.380	10.260.696	73.152.076

Programma: 3: Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	14.095.098	0	14.095.098	9.443.873	-66.900	9.376.973	9.034.028	-70.990	8.963.038	9.140.474	32.557	9.173.031	8.926.745	69.356	8.996.101
Baten	-1.738.979	0	-1.738.979	-388.918	246.000	-142.918	-388.918	246.000	-142.918	-388.918	246.000	-142.918	-388.918	246.000	-142.918
Σ	12.356.119	0	12.356.119	9.054.955	179.100	9.234.055	8.645.110	175.010	8.820.120	8.751.556	278.557	9.030.113	8.537.827	315.356	8.853.183

Programma: 4: Mobiliteit en bereikbaarheid: slim en veilig

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	80.081.811	375.000	80.456.811	67.623.864	2.055.394	69.679.258	64.474.875	3.272.165	67.747.040	64.455.597	5.677.871	70.133.468	62.929.284	9.514.465	72.443.749
Baten	-11.536.454	0	-11.536.454	-2.710.014	0	-2.710.014	-2.450.014	0	-2.450.014	-528.014	0	-528.014	-528.014	0	-528.014
Σ	68.545.357	375.000	68.920.357	64.913.850	2.055.394	66.969.244	62.024.861	3.272.165	65.297.026	63.927.583	5.677.871	69.605.454	62.401.270	9.514.465	71.915.735

Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	7.260.588	0	7.260.588	3.164.013	6.726.576	9.890.589	2.509.053	1.726.576	4.235.629	2.154.044	1.726.576	3.880.620	2.148.984	1.726.576	3.875.560
Baten	-700.000	0	-700.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σ	6.560.588	0	6.560.588	3.164.013	6.726.576	9.890.589	2.509.053	1.726.576	4.235.629	2.154.044	1.726.576	3.880.620	2.148.984	1.726.576	3.875.560

Programma: 6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	26.966.830	0	26.966.830	23.114.760	-195.563	22.919.197	23.965.135	74.766	24.039.901	23.660.163	210.435	23.870.598	23.888.561	404.991	24.293.552
Baten	-3.676.032	0	-3.676.032	-1.885.797	0	-1.885.797	-1.899.581	0	-1.899.581	-1.563.394	0	-1.563.394	-1.563.394	0	-1.563.394
Σ	23.290.798	0	23.290.798	21.228.963	-195.563	21.033.400	22.065.554	74.766	22.140.320	22.096.769	210.435	22.307.204	22.325.167	404.991	22.730.158

Programma: 7: Middelen en mensen

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	125.118.313	5.185.290	130.303.603	110.426.922	14.449.036	124.875.958	116.016.734	6.994.130	123.010.864	96.713.841	2.039.418	98.753.259	134.494.449	7.028.099	141.522.548
Baten	-373.774.444	-1.097.105	-374.871.549	-332.333.756	-12.891.881	-345.225.637	-300.954.548	-25.993.192	-326.947.740	-290.108.285	-17.353.446	-307.461.731	-301.797.694	-29.330.183	-331.127.877
Σ	-248.656.131	4.088.185	-244.567.946	-221.906.834	1.557.155	-220.349.679	-184.937.814	-18.999.062	-203.936.876	-193.394.444	-15.314.028	-208.708.472	-167.303.245	-22.302.084	-189.605.329

Programma: 8: Samenwerkingsverbanden (kassiersfunctie)

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	14.148.820	0	14.148.820	691.000	0	691.000	190.000	0	190.000	180.000	0	180.000	0	0	0
Baten	-3.721.842	0	-3.721.842	-277.138	0	-277.138	-77.551	0	-77.551	-73.469	0	-73.469	0	0	0
Σ	10.426.978	0	10.426.978	413.862	0	413.862	112.449	0	112.449	106.531	0	106.531	0	0	0

Programma: 9: Investeringsagenda

L/B	Raming 2022			Raming 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw	Vorige	Wijziging	Nieuw
Lasten	39.788.254	-2.400.000	37.388.254	11.610.703	-1.200.000	10.410.703	8.275.915	0	8.275.915	5.324.340	0	5.324.340	0	0	0
Baten	-684.816	0	-684.816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σ	39.103.438	-2.400.000	36.703.438	11.610.703	-1.200.000	10.410.703	8.275.915	0	8.275.915	5.324.340	0	5.324.340	0	0	0

